

Linjaus

kestävän soijantuotannon edistämiseksi

1. Arvomme ja toimintaperiaattemme

”Huomioimme kaikessa toiminnassamme taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen vastuun.”

Taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen vastuun huomioiminen kuuluu yrityksemme perusarvoihin. Osana vastuullista toimintaamme olemme linjanneet periaattemme koskien vastuullisen soijan tuotannon edistämistä ja käyttöä omien merkkien tuotantoketjuissa.

Soija on yksi maailman viljellyimmistä kasveista. Vain murto-osa soijasta käytetään suoraan ihmisten ravinnoksi, suurin osa maailmalla tuotetusta soijasta käytetään eläinrehuksi. Soija on eläinrehun valkuaislisä, jota myös Suomessa käytetään etenkin siipikarjan, sianlihan ja kananmunien tuotannossa. Soijaa tuotetaan pääasiassa Etelä-Amerikassa, jossa sen ympäristövaikutuksia ovat esimerkiksi metsäkato, kasvihuonekaasupäästöjen kasvu, luonnon monimuotoisuuden väheneminen ja maaperän eroosio. Ympäristövaikutusten lisäksi soijan viljelyyn voi liittyä myös sosiaalisia ongelmia maanomistukseen ja tulojen jakautumiseen liittyen¹.

Vuonna 2011 Suomeen tuotiin yhteensä 150 miljoonaa kiloa soijaa, josta valtaosa on peräisin Brasiliasta². Etelä-Amerikan peltopinta-alasta yli 50 % on soijaviljelmiä³.

2. Linjauksemme

Lidlin soijalinjaus
Vastuullisemman soijantuotannon puolesta

Maranhão, Brasilia
Piauí, Brasilia

RTRS

Tunnettu alkuperä
Yhteistyö
Paremmat työolot
Kestävämpi tuotanto

Soijalinjauksellaan Lidl haluaa yhdessä RTRS:n kanssa lisätä vastuullisen, sertifioidun soijan tuotantoa ja parantaa elin- ja työoloja, sekä ympäristön huomioimista soijan tuotantoketjussa.

LIDL SOIJALINJAUS
LIDL

2.1. Vastuullinen valikoima

Olemme tunnustaneet soijan kasvavan tuotannon aiheuttamat riskit ympäristölle ja ihmisille. Haluamme olla omalta osaltamme mukana kehittämässä eläinperäisten tuotteiden tuotantoa yhä kestävämmäksi ja soijaa käytetään myös meidän toimitusketjuissamme. Eläinrehu on lihan, maitotuotteiden ja kananmunien tuotannon olennainen osa, jonka käytön vaikutukset voivat ulottua kauas maailmalle. Lidl Suomi haluaa tukea vastuullista soijan tuotantoa ja tässä linjauksessa määrittelemme tavoitteemme sitä koskien. Linjauksemme koskee Lidl Suomen omien tuotemerkkien valikoimaa.

2.2. Linjauksemme

Kaikki omien tuotemerkkiemme lihan, lihajalosteiden, kananmunien ja maitotuotteiden tuotantoketjuissa käytetty rehusoija on vastuullisesti tuotettua, joko RTRS- (Round Table on Responsible Soy), ProTerra – tai luomusertifioitua. Nämä tuotantoketjut kattavat ylivoimaisesti suurimman osan kaikesta hankintaketjujemme soijasta.

Sertifiointi koskee omilla tuotemerkeillämme myytyä lihaa, lihajalosteita, kananmunia ja maitotuotteita. Linjauksen ulkopuolelle olemme toistaiseksi rajanneet soijan käytön kannalta marginaalisemmat käyttöyhteydet, kuten esimerkiksi soijan käytön elintarvikkeena ja ainesosana, jäätelöt, sekä valmisruuat, joissa lihaa voi olla käytössä pieniä määriä. Viljeltävien kalojen ja äyriäisten kokonaisuutta kartoitamme lähivuosina erikseen ja tahtotilamme on sisällyttää ne linjauksemme. Valtaosa omien merkkien kalojen rehuna käytettävästä soijasta on tällä hetkellä jo tavarantoimittajan toimesta sertifioitua.

Soijan sertifiointin ohella haluamme kannustaa tavarantoimittajiamme siirtymään tuotannossaan mahdollisuuksien mukaan yhä enemmän vaihtoehtoihin, kestävämpiin valkuaisrehuvaihtoehtoihin, kuten rypsiin, rapsiin, härkäpapuun ja herneeseen.

Kannustamme tavarantoimittajiamme siirtymään mahdollisuuksien mukaan geenimuuntelemattomiin rehuihin. Geenimuuntelemattoman rehun käyttö on Suomessa jo varsin yleistä ja esimerkiksi kaikki kotimainen maito syntyy täysin ilman geenimuunneltuja rehuaineita.

2.3. Toiminta ja tahtotila

Seuraamme soijan käyttöä ja sen sertifiointin tasoa vuosittaisilla kyselyillä tavarantoimittajillemme. Päivitämme linjaustamme ja tavoitteitamme tarvittaessa.

Soijan sertifiointin käytämme kolmannen osapuolen hallinnoimia ProTerra- ja RTRS –standardeja, jotka ovat tällä hetkellä parhaita keinoja varmistua soijan vastuullisesta tuotannosta. Käytössä olevat jäljitettävyyden tasot ovat a) segregointi, eli tuotantoketjun läpi jäljitettävä soija ja b) määrän tasapainomalli, jossa sertifioituna ostetun ja myydyn soijan määrä tulee olla tasapainossa sekä c) sertifikaattien erillisosto, jossa käytetyn soijan määrään verrattavalla panostuksella tuetaan vastuullista soijan tuotantoa. Tahtotilamme on lisätä segregoidun, jäljitettävän soijan käyttöä tuotantoketjuissamme. Tähän kannustamme tavarantoimittajiamme.

3. Kehitysprojektimme toimitusketjussa

Eurooppalainen ruuantuotanto on ainakin toistaiseksi tuontisoijasta riippuvainen. Soijaa tuodaan etenkin Brasiliasta, jossa sen tuotannolla voi olla kriittisiä vaikutuksia esimerkiksi arvokkaihin sademetsiin. Jotta vastuullisen, sertifioidun soijan saatavuus parantuisi EU:ssa, käynnistimme vuonna 2017 oman, innovatiivisen Direct Trade -kehitysprojektin yhdessä RTRS:n kanssa. Tavoite on tukea vastuullista soijan tuotantoa valituilla soijaviljelmillä ja seurata niiden kehitystä säännöllisesti.

3.1. Fadenza Progresso ja Fadenza Serra Vermelha

Lidl Suomen RTRS-sertifikaateilla tuetaan vastuullista soijantuotantoa kahdella brasilialaisella soijaviljelmällä, Fadenza Progressolla ja Fadenza Serra Vermelhalla. Näistä viljelmistä suuremmalla, yhteensä 47 000 hehtaarin laajuisella Fadenza Progressolla työskentelee yli 250 työntekijää. Tilan alueella on 9 000 hehtaaria luonnontilaista aluetta monimuotoisuuden vaalimiseksi. Pienemmällä tilalla, 23 000 hehtaarin laajuisella Fadenza Serra Vermelhalla, työskentelee 72 työntekijää. Myös Serra Vermelhalla on luonnontilaista kasvillisuutta tilan alueella yli 8 500 hehtaarin laajuudella.

RTRS-sertifioiduilla tiloilla sitoudutaan noudattamaan lakeja ja varmistetaan muunmuassa, että viljelijällä on oikeus maankäyttöön. Myös työntekijöiden oikeuksiin ja turvallisuuteen kiinnitetään erityishuomiota ja esimerkiksi lapsityö, pakkotyö ja syrjintä ovat kiellettyjä ja sitä myös valvotaan auditoinneilla. Työntekijöillä on oikeus järjestäytymiseen ja palkkaus on vähintään lain määrittelemällä tasolla. Paikallisyhteisö huomioidaan ja heidän näkemyksiään kuunnellaan. Tuotantoa ohjaa lisäksi tiukat ympäristökriteerit. Monimuotoisuutta vaalitaan jättämällä tilojen yhteyteen luonnontilaisia alueita. RTRS-sertifioidut viljelmät eivät vuodesta 2009 lähtien ole voineet laajentaa soijaviljelmiä luonnon kannalta erityisen herkille alueille, kuten luonnontilaisiin metsiin tai kosteikkoihin ja vuodesta 2016 lähtien mihinkään luonnontilaisiin alueisiin. Tiloilla noudatetaan hyviä maatalouskäytäntöjä mm. kemikaalien käyttöön, vesistöjen, maaperän ja luonnontilaisten alueiden suojeluun liittyen. Jätteitä käsitellään vastuullisesti, päästöjä seurataan ja niitä pyritään vähentämään.⁴

Yhteistyöprojektimme tilojen kanssa on kolmivuotinen. Toivomme, että sertifioidun soijan maailmanmarkkinat kehittyvät niin, että tilojen toiminta on tulevaisuudessa kannattavaa myös ilman yhteistyöprojektiämme, ja että toimitusketjuissamme käytetyn fyysisesti jäljitettävän sertifioidun soijan määrää lisääntyy jatkuvasti.

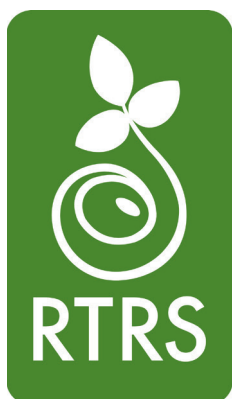
3.2. Kehitysprojekti Pro Terra-järjestön kanssa

RTRS-projektin lisäksi Lidlillä on kansainvälisesti rinnakkainen projekti ProTerra –järjestön kanssa. Näin tuemme osaltamme molempia vastuullisen soijantuotannon standardeja ja vaikutamme siihen, että tulevaisuudessa yhä suurempi osa soijasta on ympäristö, työntekijät ja ympäröivä yhteisö huomioonottaen vastuullisesti tuotettua.

3.3. Cerradon alueen suojeleminen

Maailman suurimmassa soijantuottajamaassa Brasiliassa 50 erilaista organisaatiota loivat syyskuussa 2017 ”Cerradon manifestin”, jossa vaaditaan tehokkaita keinoja metsäkadon pysäyttämiseksi ja loppua luonnonvaraisten alueiden muokkaamiselle viljelykäyttöön. Cerrado on noin 2 miljoonan neliökilometrin kokoinen trooppinen savannialue Brasiliassa kattaen yli 20 % koko maan pinta-alasta. Noin puolet biodiversiteetin kannalta merkittävästä alkuperäisestä Cerradon alueesta on jo kadonnut. Lidl Suomi tukee Cerradon manifestin tavoitteita. Kehitysprojektimme RTRS-sertifioidut viljelmät sijaitsevat Cerradon alueella. Viljelijät ovat sitoutuneet noudattamaan RTRS-kriteereitä ja näin ollen tuottamaan soijaa vastuullisesti ympäristö huomioiden. Sekä RTRS- että ProTerra –standardit kieltävät viljelyalueen laajentamisen vasta kaadetuille luonnonvaraisille alueille (Proterra 2004, RTRS 2009/2016 lähtien, ks. kappale 5.2).⁵

4. Sertifiointistandardit

RTRS

RTRS, Round Table on Responsible Soy perustettiin vuonna 2006 tavoitteena lieventää soijantuotannon negatiivisia ympäristövaikutuksia. RTRS määrittelee vähimmäiskriteerit vastuulliselle soijanviljelylle niin ympäristön kuin ihmisten kannalta. RTRS:n jäseniin kuuluu soijan tuottajia, jalostajia, rahoittajia, jälleenmyyjiä ja kansalaisjärjestöjä.

www.responsiblesoy.org

ProTerra

ProTerra –standardi kattaa sosiaalisen ja ekologisen vastuun kriteerit soijantuotannolle. Standardi on kehitetty vuonna 2006 CertID:n ja sidosryhmien yhteisenä hankkeena.

www.proterrafoundation.org

5. Lidl ja toimitusketjut

Lidl on vuodesta 2006 saakka ollut BSCI:n (Business Social Compliance Initiative) jäsen. BSCI on eurooppalaisten tuontikaupan yritysten yhteenliittymä, jonka tavoitteena on varmistaa, että kuluttajille tarjottavat tuotteet valmistetaan sosiaalisesti ja eettisesti hyväksyttävissä olosuhteissa. Kaikkien Lidl-yritysryhmän tavarantoimittajien ja alihankkijoiden on sitouduttava Lidlin eettisiin toimintaohjeisiin, jotka vastaavat sisällöltään BSCI:n periaatteita.

Omien merkkiemme tuotevalikoiman kautta tuemme tunnettujen sertifiointistandardien, kuten RTRS:n, RSPO:n, Reilun kaupan, UTZ:n, luomun ja Rainforest Alliancen, toimintaa ja tarjoamme asiakkaillemme jatkuvasti laajentuvan valikoiman sertifioituja tuotteita. Tavoitteenamme on tarjota asiakkaillemme yhä enemmän valinnanvaraa vastuullisten, sertifioidujen tuotteiden osalta. Haluamme myös tarjota yhä enemmän tietoa kestävästi tuotetuista tuotteista, tuotteiden toimitusketjuista ja alkuperästä.

Kansainvälisissä toimitusketjuissa osallistumme erilaisiin kehitysprojekteihin, joilla pyritään parantamaan työntekijöiden elin- ja työskentelyolosuhteita sekä turvaamaan heidän oikeutensa riskimaissa. Lisäksi kehitämme jatkuvasti toimintatapojamme minimoidaksemme toimintamme ympäristövaikutukset. Kiinnitämme huomiota muun muassa kestävään suojeluaineiden käytön tasoon maataloustuotteiden valmistuksessa sekä kestäviin metsänhoidon käytäntöihin uusia maatalousalueita hankittaessa.

1 https://www.wwf.org.uk/sites/default/files/2016-10/LPR_2016_full%20report_spread%20low%20res.pdf

<https://wwf.fi/wwf-suomi/viestinta/uutiset-ja-tiedotteet/Suomalainen-soijasisitoimus-haastaa-yriytykset-kayttamaan-vastuullista-soijaa-2661.a>

2 <https://wwf.fi/mediabank/4237.pdf>

3 FAOStat (2015): Brasilia 40%, Paraguay 78 %, Argentina 49 %, Uruguay 57 %

4 RTRS Standard for Responsible Soy Production Version 3.0, 02 of June, 2016

5 http://www.mightyearth.org/wp-content/uploads/2017/10/CerradoManifesto_September2017.pdf